

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **J. M.**, zast. Mgr. Václavem Čermákem, advokátem, se sídlem Trutnov, Bulharská 66, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 21. 4. 2005, č. j. 32 Cad 30/2004 - 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci stěžovatele, Mgr. Václavu Čermákovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 773,50 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do 30-ti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 25. 2. 2004, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o přiznání plného invalidního důchodu, a to z důvodu nesplnění podmínky získání pěti let pojištění z posledních deseti let před vznikem invalidity.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel včasnou žalobu, kterou prostřednictvím ustanoveného advokáta doplnil. V žalobě ve vztahu k souzené věci namítal nezákonnost napadaného rozhodnutí. Uváděl, že nesouhlasí s datem vzniku invalidity ke dni 24. 9. 2003, neboť invalidita u něj s ohledem na nádorové onemocnění a operaci nastala již k únoru

či březnu roku 2003. Dovožoval proto nesprávně zjištěný skutkový stav věci a požadoval přezkoumání napadeného rozhodnutí.

Krajský soud v Hradci Králové napadeným rozsudkem žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění zejména uvedl, že datum vzniku invalidity bylo na základě odborného posudku stanoveno k 5. 6. 2003 a od tohoto dne se pak určuje nové rozhodné období, kterým je doba od 5. 6. 1993 do 4. 6. 2003. Soud doplnil, že podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. n) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) je doba vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání považována za dobu pojištění po dobu, po kterou uchazeči náleží hmotné zabezpečení a v rozsahu nejvýše tří let po dobu, po kterou uchazeči hmotné zabezpečení nenáleží, přičemž z osobního listu a důkazů (i s dodatečným započtením doby zaměstnání v .L., ze které spadá do nově stanoveného rozhodného období pouze 43 dnů) a s přihlédnutím ke všem dobám evidence u úřadu práce po 1. 1. 1996, kdy podle soudu prokazatelně stěžovateli nenáleželo hmotné zabezpečení (v případě stěžovatele je to 1361 dnů, z nichž lze započítat pouze tři roky, tj. 1095 dnů), činí doba pojištění 1748 dnů, tedy 4 roky a 288 dnů; soud doplnil, že do 31. 12. 1995 stěžovatel získal 298 dnů pojištění a po 1. 1. 1996 získal 355 dnů pojištění ze zaměstnání a lze mu započíst toliko 1095 dnů z doby evidence u úřadu práce, kdy mu nebylo vypláceno hmotné zabezpečení.

S odkazem na výše uvedené pak soud dovodil, že je nepochybné, že v případě stěžovatele nebyla splněna zákonná podmínka potřebné doby pojištění pěti let pro vznik nároku na plný invalidní důchod a žalobu proto jako nedůvodnou zamítnul.

V kasační stížnosti podané proti napadenému rozsudku stěžovatel namítá, že i kdyby doložil potřebnou dobu pojištění, nebylo by ji možné prokázat, neboť žalovaná údajně některé údaje, a to především od již zaniklých zaměstnavatelů, postrádá. Stejně tak uvedl, že by si rád potřebnou dobu dopracoval, což však s ohledem na zdravotní stav a věk není možné.

Současně s kasační stížností požádal o ustanovení právního zástupce.

Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 32 Cad 30/2004 – 67, ze dne 31. 5. 2005, byl stěžovateli ustanoven zástupce - Mgr. Václav Čermák, který kasační stížnost následně jménem stěžovatele doplnil.

Následně stěžovatel kasační stížnost, prostřednictvím ustanoveného zástupce doplnil. Z obsahu tohoto podání zejména vyplývá, že kasační stížnost je podávána z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Výslovně stěžovatel uvádí, že i přes provedené dokazování krajský soud nepostupoval v souladu s § 52 a § 77 s. ř. s. a nepodařilo se mu napravit pochybení způsobené žalovanou stran určení přesného data vzniku invalidity. Doplnil, že za situace kdy stěžovateli chybí ke splnění podmínky vymezené v § 40 zákona o důchodovém pojištění toliko několik desítek dnů, resp. za situace, kdy v osobním listu chybí některé údaje, např. údaj o zaměstnání stěžovatele u společnosti .L., si měl soud vyžádat další informace o rozhodném období, či napadené rozhodnutí zrušit. Tento závěr podpořil i tvrzením, že z evidence místní správy sociálního zabezpečení plyne, že stěžovatel byl v roce 1994 zaměstnán dalších 47 dnů, které se však v osobním listě neobjevily, jakož i poukazem na evidentní chybu, kdy je v osobním listu u doby pojištění od 1. 7. 2000 do

31. 8. 2000 uveden počet 37 dnů namísto 62 dnů, a dovodil, že k pochybení mohlo dojít vícekrát. Navrhoval důkladné prověření údajů obsažených v osobním listě a požadoval úplné a přesné zjištění skutkového stavu věci. S odkazem na výše uvedené pak navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení.

Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Napadené rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel kasační stížnost podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) „s. ř. s.“ lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Takováto pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové neshledal.

Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na plný invalidní důchod, jestliže se stal

a) plně invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku plné invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) plně invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo b) je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

Podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění je potřebná doba pojištění pro nárok na plný invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět let.

Podle odst. 2 citovaného ustanovení se potřebná doba pojištění pro nárok na plný invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem plné invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem plné invalidity. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku plné invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

Podle odst. 3 citovaného ustanovení se pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. m) a n) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že je nesporné že stěžovatel je plně invalidní, ostatně tato skutečnost není ani jednou ze stran zpochybňována. Sporné tak zůstalo, zda stěžovatel splnil i další podmínku, tedy potřebnou dobu pojištění, zjišťovanou z posledních deseti roků před vznikem invalidity. Významné pro posouzení této otázky bylo především náležité zjištění tohoto data.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Krajský soud v Hradci Králové si pro posouzení data vzniku plné invalidity u stěžovatele vyžádal odborný lékařský posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK MPSV) ze dne 13. 7. 2004, z něhož vyplynulo, že ke vzniku plné invalidity u stěžovatele došlo již ke dni 5. 6. 2003, a nikoliv až ke dni 24. 9. 2003, jak dříve stanovila lékařka OSSZ v Trutnově. Krajský soud v Hradci Králové otázce vzniku plné invalidity u stěžovatele věnoval zvýšenou pozornost a vyžádal si ještě doplňující posudek PK MPSV, který byl vypracován dne 24. 1. 2005 a z něhož, ve spojení s posudkem ze dne 13. 7. 2004, přesvědčivě vyplývá, proč nebylo možno stanovit datum vzniku invalidity ještě dříve, jak se stěžovatel domáhal. Dne 25. 3. 2003 provedené CT vyšetření ledvin prokázalo tumorosní expanzi ledviny vlevo, avšak bez bližší specifikace, zda jde o benigní, či maligní původ. Ke zjištění charakteru tumoru je nutno provést histologické vyšetření, které je jedinou suverénní metodou k přesnému a jednoznačnému určení diagnózy. Za hospitalizace na urologické klinice v FN P. dne 5. 6. 2003 byla stěžovateli odstraněna levá ledvina a dle histologického vyšetření prokázán maligní nádor levé ledviny. PK MPSV proto svůj posudek uzavřela s tím, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované zdravotní stav stěžovatele odpovídal plné invaliditě s datem vzniku 5. 6. 2003, tj. histologickou verifikací uvedeného onemocnění levé ledviny. Stejně tak ze spisu vyplývá, že celková doba pojištění zjistitelná ze správního spisu činí, jak správně uvedl Krajský soud v Hradci Králové, 1748 dnů, tedy 4 roky a 288 dnů. Do 31. 12. 1995 stěžovatel získal 298 dnů pojištění, po 1. 1. 1996 získal 355 dnů ze zaměstnání a započitatelných 1095 dnů z dob evidence u úřadu práce. Z obsahu spisu přitom dále vyplývá, že uvedené doby či dobu žalovaná, i soud, zjistily ze všech dostupných podkladů. Krajský soud přitom věnoval zvláštní pozornost zejména započitatelné době z dob evidence stěžovatele u úřadu práce, kdy si výslovně vyžádal písemnou zprávu Úřadu práce v Trutnově, ze dne 21. 3. 2005, k tomu, zda stěžovatel v dobách po 1. 1. 1996, kdy byl v evidenci úřadu, pobíral hmotné zabezpečení, a to právě pro potřeby zjistit, jakou dobu lze z těchto dob, při rozhodném období od 5. 6. 1993 do 4. 6. 2003, stěžovateli započítat pro splnění podmínky potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod. Z tohoto potvrzení vyplynulo, že v daných obdobích stěžovatel hmotné zabezpečení nepobíral, a tak mu s ohledem na § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém pojištění z doby

vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání po 1. 1. 1996, což bylo 1361 dnů, bylo možno započítat pouze tři roky, tj. 1095 dnů.

S odkazem na výše uvedené tak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit námitkám stěžovatele o tom, že i přes provedené dokazování krajský soud nepostupoval v souladu s ustanovením § 52 a § 77 s. ř. s. a nepodařilo se mu nepravít pochybení způsobené žalovanou stranou určení přesného data vzniku invalidity, neb krajský soud v této otázce mohl vycházet toliko z odborného posudku, který přitom splňuje všechny náležitosti takového posudku a byl vyhotoven v souladu se zákonem.

Stejně tak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce, že za situace kdy stěžovateli chybí ke splnění podmínky vymezené v § 40 zákona o důchodovém toliko *několik desítek dnů*, jak uváděl výslovně stěžovatel, resp. za situace, kdy údajně v osobním listu chybí některé údaje, např. údaj o zaměstnání stěžovatele u L., si měl vyžádat další informace o rozhodném období či napadané rozhodnutí zrušit, neboť skutečnost, že stěžovateli chybí „toliko“ několik desítek dnů stále neznamená, že ke splnění citované podmínky došlo. Zákon hovoří o 5 letech a nepřipouští absenci byť jen jediného dne, a ze všech předložených důkazů nešlo závěr o splnění doby pojištění učinit. Naopak z provedeného dokazování, doplněného i Krajským soudem v Hradci Králové vyplývá, že stěžovatel i po započtení všech dob pojištění nesplňuje podmínku stanovenou zákonem. Odhlédnout nelze v této souvislosti ani od tvrzení stěžovatele, který sám uvedl, že by si rád potřebnou dobu dopracoval, což však s ohledem na zdravotní stav a věk není možné, z čehož vyplývá, že stěžovatel si je vědom, že nesplnil celkovou dobu pojištění. Nejvyšší správní soud stejně tak uvádí, že ze spisu nevyplývá, že by nebyly vzaty v potaz všechny skutečnosti dovoditelné ze správního spisu, jakož ani to, že by byly nesrovnalosti v osobním listu důchodového pojištění, a že by o nich stěžovatel předložil důkazy. Návrh stěžovatele na důkladné prověření údajů obsažených v osobním listě, jakož i návrh na úplné a přesné zjištění skutkového stavu věci je tak v této situaci nadbytečný, neboť skutkový stav byl i podle Nejvyšší správní soudu v dané věci zjištěn správně a úplně.

Konečně k námitce o tom, že i kdyby stěžovatel doložil potřebnou dobu pojištění, nebylo by ji možné prokázat, neboť žalovaná údajně některé údaje, a to především od již zaniklých zaměstnavatelů, postrádá, Nejvyšší správní soud uvádí, že ani toto tvrzení nenaplnuje označené důvody kasační stížnosti. Stěžovatel ani neuvádí, které konkrétní údaje (doby) má na mysli, a ani nehovoří o žádném svém zaměstnavateli, který by zanikl a od kterého by tak bylo možné obstarat příslušné údaje. Tím se tato námitka stává zcela irelevantní.

Nejvyšší správní soud tak nepřisvědčil žádné ze stěžovatelových námitek a konstatuje, že neshledal námitky uvedené v kasační stížnosti důvodnými a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nároku na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel nebyl s kasační stížností úspěšný a Česká správa sociálního zabezpečení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1, 2, § 120 s. ř. s.).

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, Mgr. Václav Čermák, byl ustanoven soudem, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 7 v návaznosti na § 120

s. ř. s.). Celková částka sestává z odměny za dva úkony po 250 Kč (převzetí zastoupení, sepsání doplnění kasační stížnosti) podle §§ 7, 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., k čemuž je nutno přiznat režijní paušál 2 x 75 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 123,50 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 773,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu